

Модель за завданнями (модель двох вершин, twin-peaks model) є досить популярною, оскільки дозволяє частково врахувати переваги інтегрованого підходу до фінансового нагляду, однак, у цій моделі є також ризик виникнення конфлікту між цілями регуляторних органів, а саме безпекою та стабільністю фінансового ринку, захистом інтересів інвесторів та прозорістю діяльності фінансових посередників.

Інтегрована модель (модель мегарегулятора) на сучасному етапі розвитку фінансових відносин має найбільше прихильників. Слід відзначити, що такий підхід до організації системи фінансового нагляду може бути особливо ефективним та дієвим на невеликих фінансових ринках, де нагляд за широким спектром установ, що надають фінансові послуги може бути здійснений єдиними наглядовим органом. Ця модель також була адаптована до більш складних ринків, для яких вона розглядається як гнучкий та добре налагоджений механізм здійснення фінансового нагляду [2].

Як висновок можна відмітити, що не зважаючи на значну популярність та стрімку адаптацію протягом останніх десятиліть моделі мегарегулятора, її впровадження в Україні є дещо передчасною, адже: потребує значних фінансових затрат, що у складних соціально-економічних умовах є нераціональним; кардинальна трансформація системи банківського нагляду може призвести до експансії деструктивних процесів у банківському секторі протягом перехідного періоду, що в нинішніх умовах може мати критичні масштаби та ін.. Таким чином, трансформація моделі банківського нагляду має бути поступовою та здійснюватися лише після стабілізації економічної і політичної ситуації в країні.

1. *Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=76262.*

2. *The structure of Financial Supervision. Approaches and Challenges in a Global Marketplace / Group of Thirty. – Washington, DC, 2008. – 256 p.*

Волинець У.А.

м.н.с. відділу регіональної фінансової політики

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»

НЕОБХІДНІСТЬ ТА ПРІОРИТЕТИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСОЛІДОВАНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку України успішне виконання першочергових соціальних завдань є одним із найважливіших пріоритетів держави. Перехід України до сталого економічного розвитку, її інтеграція до європейського і світового співтовариства вимагають запровадження сучасної системи взаємодії суспільства, органів державного управління і підприємств, які б дали змогу посилити взаємну соціальну відповідальність усіх її учасників, створити умови для подальшого поступу вперед. Одним із найважливіших кроків до соціально відповідальної діяльності є плідна праця кожного суб'єкта економіки в цьому руслі.

Реалізації соціальної відповідальності перешкоджає низка проблем, а саме: відсутність традиційної культури партнерства, досить низький рівень поінформованості населення, певна недовіра суспільства до благодійних і громадських організацій, недосконалі механізми соціального партнерства, недосконалість відповідного законодавства. Для виправлення ситуації необхідна побудова ефективної системи взаємодії усіх суб'єктів економіки (держави, суб'єктів підприємництва, громадських організацій та домогосподарств) із чітким розмежуванням їх функцій та завдань.

Сьогодні в Україні, яка активно розбудовує демократію, а відповідно й інституції громадянського суспільства, вкрай необхідним є створення громадських організацій

нового типу, нової формації, статутними завданнями яких буде не тільки відстоювання та захист вузьких інтересів своїх членів, а й стратегічно глибші цілі: стимулювання громади (а відповідно й влади) до певних соціально важливих зрушень, до прийняття концептуально нових рішень на місцевому та регіональному рівнях передусім через залучення громади до їх розгляду, тобто через підвищення громадської активності, яка врешті-решт повинна перестати бути декларативною; потужний вплив на прийняття соціально-відповідальних рішень; контроль і моніторинг наслідків таких рішень, прогнозування близьких, середніх і далеких перспектив соціально-економічного розвитку і, головне, на нашу думку, такі організації нового типу повинні стати каталізаторами всіх соціальних перетворень, усіх громадянських зрушень у суспільстві, стати, нарешті, креатурами створення нової державної ідеології, якої, на жаль, сьогодні в сучасній Україні, як і в багатьох країнах пострадянського простору, не існує, а відповідно це питання є проблемним, актуальним і потребує глибокого наукового дослідження, практичного вивчення та може стати найосновнішим для партнерської, в умовах розбудови громадянського суспільства, діяльності відповідних управлінських структур державної влади, місцевого самоврядування та згаданих громадських організацій.

Дослідження соціально відповідальної діяльності в розрізі суб'єктів економіки вимагає конкретизації та класифікації останніх. Суб'єкти економіки – це інституційні одиниці, які здійснюють певний вид економічної діяльності. Вони вступають між собою в економічні відносини, які можуть набувати форми вертикальних і горизонтальних зв'язків. Кожен із них є економічно відокремленим, а отже, має певний економічний інтерес, діяльність кожного з них підпорядкована реалізації цього інтересу. Соціально відповідальна діяльність у широкому значенні є універсальною формою взаємозв'язку суб'єктів економіки: суспільства, держави, її окремими органами, а також формою їх спроможності оцінити наслідки своєї діяльності для суспільного розвитку.

Світова практика доводить, що феномен індивідуальної соціально відповідальної діяльності на сучасному етапі розвитку суспільства втрачає свою актуальність, натомість набуває особливої ваги консолідована (спільна) соціально відповідальна діяльність. Її особливістю є те, що ефективність соціально відповідальної діяльності для держави, регіону, громади, певної соціальної групи досягається лише за умови дотримання принципів соціальної відповідальності усіма партнерами – суб'єктами економіки [1].

Логіка спільних дій суб'єктів економіки (держави, підприємств, домогосподарств, громадських організацій) полягає у тому, що усі партнери мають не тільки свої специфічні інтереси, а й спільні соціальні цілі; їх об'єднують певні цивілізаційні цінності, вони репрезентовані тими самими громадянами. За цих умов між ними можуть і мають бути партнерські відносини, які передбачають спільну, консолідовану відповідальність. Отже, кожен з них несе відповідальність і має зробити свій посильний внесок у суспільний добробут, стійкий розвиток особистості, громади, регіону, країни.

Спільна соціальна відповідальність заперечує домінування індивідуального і колективного егоїзму, натомість передбачає рівноцінну відповідальність усіх соціальних партнерів [2]. Так, бізнесова структура, яка виконує свій обов'язок перед власним персоналом, державою, громадою та постійно прагне підвищити свій внесок у соціальний розвиток організації, регіону, держави, вправі очікувати адекватної соціальної поведінки від інших партнерів по суспільній коаліції і, зокрема, від держави.

Для бізнесової структури як партнера по суспільній коаліції неприйнятною є поведінка державних структур, які спонукають до адміністративної корупції, вимагають платити податки наперед, чинять адміністративні перепони тощо. У цьому контексті зазначимо, що не можна визнати рівноцінними, соціально відповідальними, і дії з боку своїх працівників, коли останні не сприяють підвищенню конкурентоспроможності організації. І навпаки, спільні зусилля представницьких органів, роботодавців і найманих працівників щодо підвищення конкурентоспроможності, набуття конкурентних переваг потенційно дають можливість власникам одержувати більш високі дивіденди, менеджерам — гідну

винагороду у формі окладів, премій, бонусів, працівникам — зберегти робоче місце й одержувати належну заробітну плату.

Отже, для ефективної взаємодії соціальних партнерів, створення найбільш сприятливих умов з метою забезпечення стійкої соціальної динаміки треба прагнути до забезпечення на практиці рівноцінної, спільної, консолідованої соціальної відповідальності. Консолідована відповідальність є більш високою та стійкою за умов, поперше, якнайповнішого збігу інтересів соціальних партнерів, а по-друге, узгодженості дій партнерів та рівноцінного їх внеску в загальну відповідальність.

Вирішення проблем соціальної відповідальності покликане запобігти можливим та назриваючим протиріччям у соціальній сфері держави. А це, в свою чергу призводить до поліпшення лояльності суспільства до органів управління, до підприємств, зменшення ролі державного регулювання, загального покращення стану суспільства та створення соціальної держави. Подальші дослідження в цьому напрямі сприятимуть становленню України як високорозвиненої європейської соціальної держави, яка забезпечує розвиток людського потенціалу, бере на себе відповідальність за соціальну справедливість, соціальну безпеку, соціальну рівність, добробут громадян та соціальну злагоду в суспільстві.

1. Bowen H. 1953 *Social responsibilities of the businessman* / H. Bowen // Harper&Row. –N.Y.

2. Paulvan der Putten Frans A *Research Agenda for International Corporate Social Responsibility [Електронний ресурс]* / Frans Paulvan der Putten // Nyenrode Research Papers Series. – Breukelen: Nyenrode Business University. – 2005. – no.05-09.-P.1-35. – Режим доступу : http://www.nyenrode.nl/download/NRG/workingpapers/NRG_05-09.pdf.

Golovko L.S.

Senior lecturer

Institute for Entrepreneurship “Strategy”

THE SPECIFICITIES OF INNOVATION SYSTEMS FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Innovation is believed to be the fundamental source of significant wealth generation within an economy. The two ways to increase economic output within an economy are to increase the number of inputs in the productive process, or think of new ways to get more output from the same number of inputs. The latter is the essence of what is broadly meant by innovation, which is defined as the introduction of new or significantly improved products (goods or services), processes, organizational methods, and marketing methods in internal business practices or the marketplace. An important feature of an innovation ecosystem is that the resources available to the knowledge economy are coupled to the resources generated by the commercial economy, usually as some fraction of the profits in the commercial economy. Another feature is that the ecosystem is usually strategically developed around a specific technology.

Over the years the Global Innovation Index (GII) has measured the innovation capacity of nations across the world and presented a comparative analysis to help in understanding the variation in national competencies. The findings of the last five years of GII rankings in its innovation input and output pillars demonstrate that certain countries are consistently doing better than their peers in the same income and region categories [3].

Two high profile examples of focused ecosystems are the Department of Energy’s Innovation Ecosystem Development Initiative which is focused on speeding up the adoption of energy innovations and the European Innovation Initiative’s Digital Ecosystem technologies. These national level strategic initiatives are just two examples; clearly